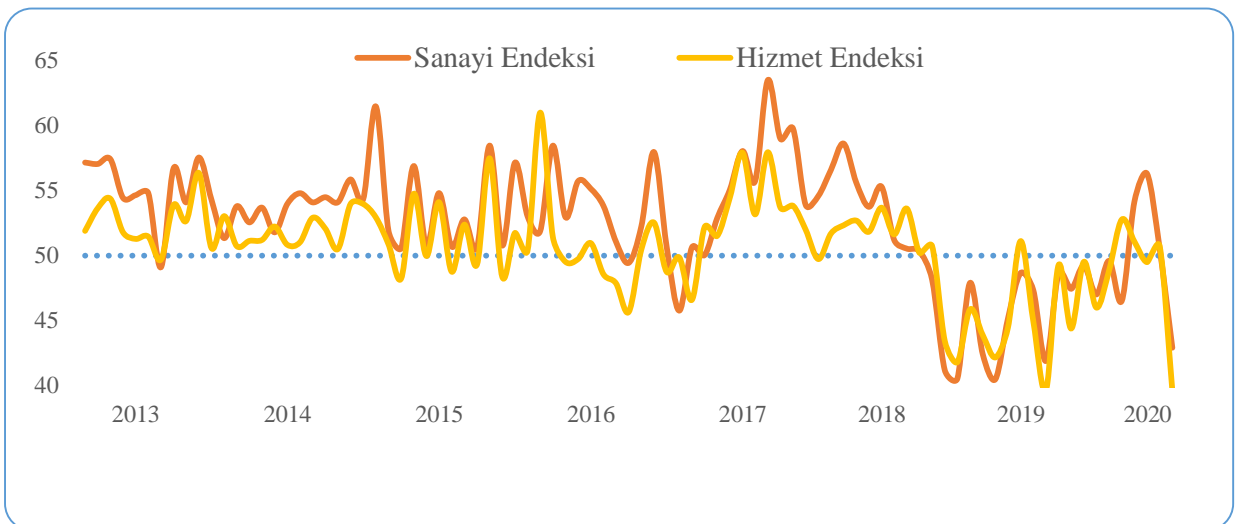
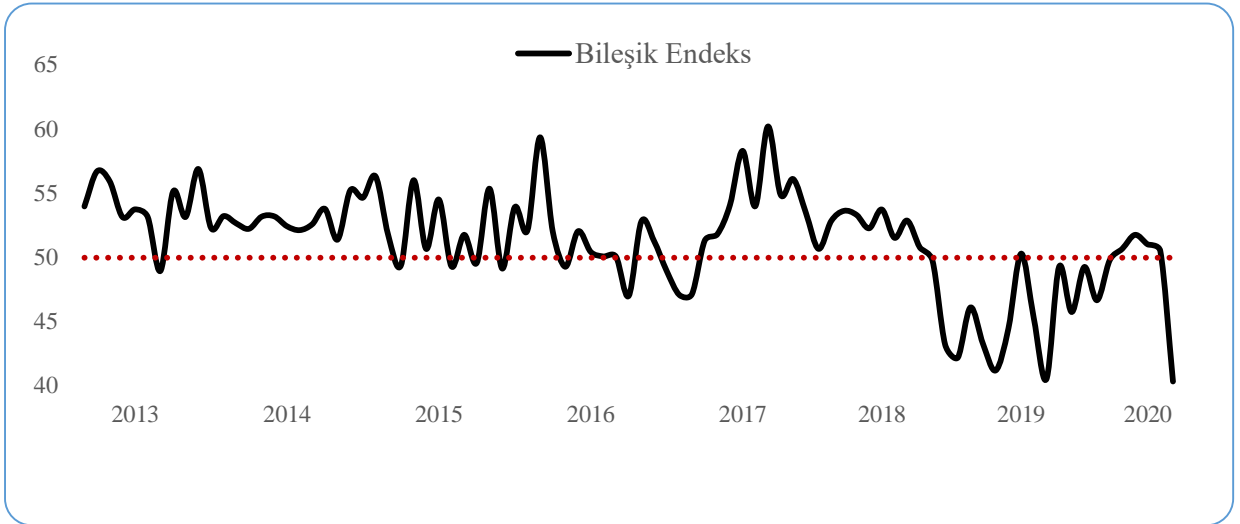

2020 yılı Mart ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 10,2 puan azalarak 40,3 değerine gerilemiştir.

Mart ayında endekste gözlenen bu azalışta hizmet sektörü endeksinin önceki aya göre 11,1 puan azalarak 39,6 seviyesine gerilemesi etkili olurken, sanayi sektörü endeksi de 7,6 puanlık azalışla 42,9 seviyesine gerilemiştir.

Hizmet sektöründe gözlenen azalışta girdi alımlarının, sanayi sektöründe gözlenen azalışta ise yani siparişlerin hızlı bir şekilde ivme kaybetmesi belirleyici olmuştur. Bu gelişmelere bağlı olarak; hizmet sektörüne yönelik iş hacmi, sanayi sektörüne yönelik üretim alt endekslerinde sert düşüşler meydana gelmiştir.

Böylece Ocak 2013 döneminden itibaren hesaplanan SAMEKS Bileşik Endeksi; koronavirüs salgınının reel sektör üzerindeki daraltıcı etkisi sebebiyle, tarihinin en düşük seviyesine gerilemiştir.

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi, 2020 yılı Mart ayında, bir önceki aya göre 7,6 puan azalarak 42,9 seviyesine gerilemiştir.

Yeni siparişlerin önceki aya göre 12,7 puan birden azalarak 36,2 seviyesine gerilemesi, bu dönemde sanayi sektörüne yönelik sert düşüşte belirleyici rol oynamıştır.

Yeni siparişlerde gözlenen düşüşe bağlı olarak, girdi alımları önceki aya göre 4,6 puan ivme kaybederek 52,8 seviyesine gerilemiştir.

Sektöre ilişkin nihai mal stokunun azalışı Mart ayında da devam ederken, tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi de 48,4 seviyesinde gerilemiş ve olumsuz bir görünüm arz etmiştir.

Sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmaların işgücü taleplerinde de ivme kaybı sürmüştür ve istihdam alt endeksi önceki aya göre 0,9 artış kaydetmesine karşın 49,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bu gelişmelere bağlı olarak üretim alt endeksi önceki aya göre 9,6 puan azalarak 40,5 seviyesine gerilemiştir.

Böylece mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksinin 3 aylık artış trendi sona ermiş ve endeks 42,9 puanla son 10 ayın en düşük seviyesine gerilemiştir.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, 2020 yılı Mart ayında bir önceki aya göre 11,1 puan azalarak 39,6 seviyesine gerilemiştir.

Bu dönemde önceki aya göre 18,3 puan birden azalarak 41,3 seviyesine gerileyen girdi alımları alt endeksi, hizmet sektörü endeksinin sert bir şekilde düşmesinde belirleyici rol oynamıştır.

Girdi alımlarındaki azalışa paralel olarak; sektöre ilişkin iş hacmi de 17,2 puan gerileyerek, endeks tarihinin en kötü seviyesine işaret eden 29,7 puana gerilemiştir.

Bu dönemde sektöre ilişkin nihai mal stoku alt endeksi 11,2 puan azalarak 39,8 puana gerilerken, tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi de 1,3 puan azalarak 48,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Önceki aya göre 1,2 puan azalarak 46,3 seviyesine gerileyen istihdam alt endeksi ise sektöre yönelik istihdam kaybı sinyalini sürdürmüştür.

Böylece; Şubat 2020 döneminde 50 referans değeri üzerine çıkarak toparlanma sinyali veren mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, Mart 2020 döneminde endeks tarihinin en düşük seviyesi olan 39,6 puana gerilemiştir.

YORUM:

Koronavirüs salgını sebebiyle küresel ekonominin tarihin en sert daralmalarından birini yaşaması beklenirken, Türkiye ekonomisinin de bu süreçten oldukça olumsuz etkilendiği görülmektedir. Mart 2020 dönemine ilişkin İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı, Reel Kesim Güven Endeksi ve Sektörel Güven Endeksinde gerilemeler kaydedilirken, SAMEKS de reel sektöre ilişkin negatif görünümü teyit etmiştir. Bilhassa küresel ekonomi içerisindeki ortalama ağırlığı %65 düzeyinde olan hizmetler sektörünü etkilediği gözlenen koronavirüs salgınının olumsuz etkileri, imalat sanayii sektörü tarafından da ciddi şekilde hissedilmektedir. Önümüzdeki dönemde Ekonomik İstikrar Kalkanı paketi kapsamında açıklanan destek ve teşviklerin reel sektörü nispeten rahatlatması beklenirken, buna karşın ekonomik aktivitedeki ivme kaybının sürmesi beklenmektedir. Bu bağlamda Nisan ayında SAMEKS'teki düşüşün ivme kaybedeceğini ancak endeksin 50 referans değerinin altında seyretmeye devam edeceğini tahmin ediyoruz.